

Чишмә башы

Апрель, 2025 ел

Ата-аналар һәм балалар өчен кызыклы мәгълүматлар

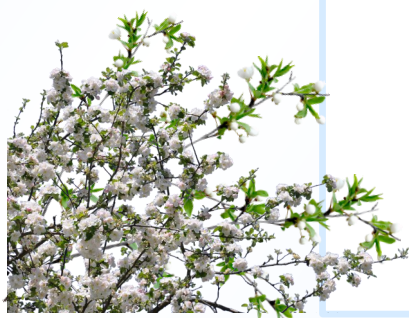
Апрель аена истәлекле даталар

- 1 – Көлке көне.
- 2 – Халыкара балалар китабы көне.
- 7 – Бөтендөнья сәламәтлек саклау көне.
- 12 – Бөтендөнья авиация һәм космонавтика көне.
- 18 – Халыкара һәйкәлләр һәм тарихи урыннар көне.
- 22 – Бөтендөнья Жир көне.
- 26 – Туган тел көне. Татар халкының бөөк шагыйре Габдулла Тукайны искә алу көне.
- 29 – Халыкара бию көне.
- 30 –Янгын күзәтчелеге көне

Апрель аена халық сынамьшлары

Апрельдә карлыгачлар килмәсә, салкын язга.
Апрель яңгырлы булса, гөмбә унар;
Апрельнең алтысында торна кычкырса, ел яхшы килә.
Ай башында яшен яшьнәсә, жәй жылы килер һәм чикләвек мул булыр;
Апрельдә көндөз кызу, төнлә салкын булса, жылы жәй юрыйлар;
Ай ахырында төннәр йолдызлы булса, уңыш унар;
Апрельдә каен суы күп акса, жәй яңгырлы килер;
Апрель артык жылы булса, май салкын, жылле булыр

«ЭКО ЯЗ 2025»

2025 елның 1 апреленнән санитар-экологик икеайлык кысаларында Татарстан Республикасында «ЭКО ЯЗ 2025» республика конкурсы башланып китте, безнең балалар бакчасы бу акциягә бик теләп кушылды.

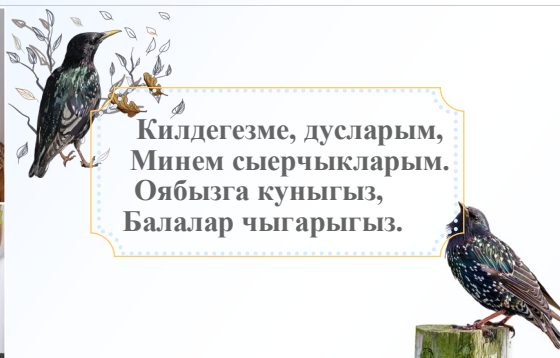
1 атна – #ЭКО ЯЗ БӘЙГЕСЕ «Канатлы дусларга ярдәм ит!»

#ЭКО ЯЗ бәйгесенең 1нче атнасы «Канатлы дусларга ярдәм ит» девизы астында узды (сыерчык оялары, жимлекләр ясау, шулай ук аларны элөп кую, 1 апрелдә Халыкара кошлар көнен билгеләп узу). Бу атна кысаларында тәрбияләнүчеләр жылы яклардан кайткан кошларга уңайлы оялар һәм жимлекләр булдыру процессына актив кушылдылар. Эти - әниләр белән дә эшчәнлек оештырылды.

Сыерчык ояларын һәм жимлекләрне элү балалар һәм өлкәннәр өчен кызыклы чара. Жимлекләргә ашарга салу, кошлар өчен уңайлыklar тудыру, балаларга да, эти - әниләргә дә тәрбия бирә. Бу процесс кошларның экосистемадагы роле һәм аларны саклау кирәклеге турында танып-белү әңгәмәләре белән үрелеп барды.

Сыерчык оялары һәм жимлекләр ясау һәм элү белән беррәттән, Халыкара кошлар көненә багышланган тематик чаралар да үткәрелде.

#ЭКО ЯЗ бәйгесе-экологик культураны формалаштыруда һәм биотөрлөекне саклау проблемаларына игътибарны җәлеп итүдә мөһим адым.

2 атна – #ЭКО ЯЗ БӘЙГЕСЕ «Без аерым жыю өчен»

(макулатура, пластик капкачлар, батарейкалар жыю, жыю пунктларына иске киём тапшыру һ. б.)

Безнең балалар бакчасында «Макулатура тапшыр - ағачларны сакла!», «Игелекле капкачлар» дигән экологик акцияләр узды. Бакчабызда макулатура һәм пластик капкачлар жыю почмагы булдырылды. Бүгенге көндә экология, урманнарны кисүдән саклау, аны кеше ихтияжларына яраклаштырып юк итү мәсьәләләре тагын да зур әһәмияткә ия. Бу фикерне мәктәпкәчә яштыгә балаларга җиткерү бик мөһим. Төркем тәрбиячеләре әңгәмә үткәрделәр: макулатура ни өчен җыярга кирәк, аны эшкәртүдән соң нәрсә эшләргә була, бу урманнарны кисүдән сакларга ярдәм итәчәк. Жыелган макулатураны планетабызның тулы бер «яшел резерв»ын саклап, кабат кулланырга мөмкин. Акция идеясен хуплаган, макулатура һәм капкачлар жыю процессына, актив кушылган балаларга һәм ата-аналарга рәхмәт әйтәсе килә.

#ЭКО ЯЗ -2025

#сбормакулатуры

3 атна – #ЭКО ЯЗ БӘЙГЕСЕ «Жиргә бакча бүләк ит»

Татарстанга бергәләп яңа бакча бүләк итик - агачлар, куаклар һәм башка яшеллекләр утыртыйк. Ә безнең бакчабызда бу эш тирә-якта булган агач һәм куакларның төпләрен йомшарту, агарту эшеннән башланып китте. «Жиргә бакча бүләк ит» экологик марафоны кысаларында балалар ата-аналар белән берлектә яшел үсентеләр: агачлар – куаклар утырттылар. Балалар һәм өлкәннәрнең уртак эшчәнлеге ярдәмендә һәркем территорияне яшеллән-дерүгә үз өлешен кертте. Балалар зурларга су ташырга, үсентеләрне тотып торырга булыштылар. Агач утырту юлы белән безнең тәрбияләнүчеләр, ата-аналар һәм педагоглар авылны яшелләндерүгә көчләреннән килгәнчә өлеш кертәләр, чөнки утыртылган бер агач һәр кечкенә баланың йөрәгендә озакка истә калыр һәм сакланыр. Агачлар үсеп китерләр һәм тиздән куе яфракларын кыштырлатып, үзләренең нәни балаларын искә төшерерләр дип өметләнәбез.

4 атна – #ЭКО ЯЗ БӘЙГЕСЕ «Синең гамәлләрен» (территорияләрне жыештыру чараларын үткәргүгә юнәлдерелгән).

Иң беренче балалар бакчасы коллективы бакча территориясен жыештырудан башлады. Барысы да бакча территориясен бик теләп тәртипкә китерделәр: чүп-чарны жыйдылар, үз участокларын себерделәр. Ике-өч сәгать эчендә уртак көч белән бакча территориясе күзгә күренеп үзгәрде. Мондый эшләр балаларга һәрвакыт уңай йогынты ясый, гади хезмәт күнекмәләренә, тәртипкә өйрәтә. Бакча территориясен жыештыру – ул территорияне төзекләндерү һәм чистарту гына түгел, балаларны бердәмлеккә өйрәтү мөмкинлегенә дә булып тора. Балалар бакчада гына түгел, үзләренең каралты-кура, йорт тирәләрен чистарту эшендә актив катнашалар. Чиста территория тирә-юньдәгеләрнең күзләрен шатландыра.

Балаларның, тәрбиячеләрнең уңышлары

«Эколят көне»

2025 елның 25 апрелендә Россиянең барлык төбәкләрендә табигатьне саклауга һәм балаларга экологик тәрбия бирүгә багышланган Бөтенроссия «Эколят көне» билгеләп үтелә. Шул уңайдан безнең бакчада да мавыктыргыч тәрбияви чара узды. Чарада мәктәп укучылары балалар белән викторина уздырдылар, ахырдан флешмоб булды. Балаларга бик ошады. Укучыларга зур рәхмәтебезне белдерәбез.

«Бөек татар шагыйре Габдулла Тукайның туган көне»

Безнең балалар бакчасында бөек татар шагыйре Габдулла Тукайның туган көненә багышланган чара узды. Кичә барышында шагыйрьнең тормыш юлы искә төшерелде. Балалар Тукайның «Кәжә белән сарык» әкиятен сәхнэләштерделәр. Тукайга багышланган шигырьләр укылды, жырлар жырланды. «Өзек кайсы шигырьдән?», «Рәсемне таны» уеннарында балалар бик актив булдылар, белемнәрен күрсәттеләр. Бәйрәмгә әкият персонажларының кунакка килүе тагын да ямь өстәде. Тукай китаплары туган якның матурлыгын, игелеген кадерләргә өйрәтә, мәрхәмәтле, гадел һәм кыю булырга өнди. Бәйрәм ахырында балалар татар халкының гимны булган «Туган тел» жырларын башкардылар.

«Туган тел»

И туган тел, и матур тел, аткаңның туган теле!
Дөньяда күп нәрсә белдем син туган тел арқылы.

Иң элек бу тел белән анка бишектә көйләгән,
Аңнары төннәр бугабыз хикәят сөйләгән.

И туган тел! Гәрвақытта ярдәмң берләң синең,
Кечкенәдән аңлашылган шатлыгым, қайгым минем.

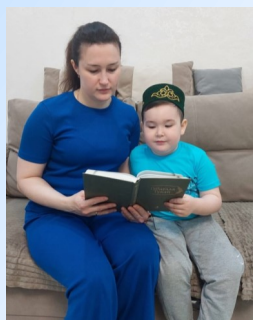
И туган тел! Синдә булган иң элек қыйлган доғам:
Ярлықагыз, дил, үзем һәм аткаңның, Ходам!

«Без Тукайны укыйбыз»

Габдулла Тукай "Туган тел"
Сигагатуллиннар гаиләсе

Габдулла Тукай "Сабыйга"
Гафуровлар гаиләсе

Габдулла Тукай "Бәйрәм бүген"
Шәһиевлар гаиләсе

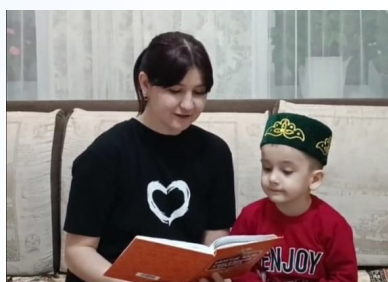
Габдулла Тукай "Жир йокысы"
Жиһаншиннар гаиләсе

Габдулла Тукай
"Кошларга"
Сиражиевлар гаиләсе

Габдулла Тукай "Карлыгач"
Мөхетдиновлар гаиләсе

Габдулла Тукай "Ак бабай"
Асадуллиннар гаиләсе

Габдулла Тукай "Су анасы"
әкиятеннән өзек
Төхфәтуллиннар гаиләсе

Габдулла Тукай "Бишек
жыры" Исхаковлар гаиләсе

Габдулла Тукай "Су анасы" әкиятеннән өзек
Төхфәтуллинар гаиләсе

«30 апрель - Янгын күзәтчелеге көне»

Тирә -якны ялмап алган көчле утка каршы көрәшүе бик авыр. Ярый әле бездә янгынга каршы көрәшүче курку белмәс, көчле, кыю, үз- үзен аямаучы кешеләр бар. Алар - янгын сүндерүчеләр. 30 апрель көнне балалар бакчасына «Янгын сүндерү бүлегә» хезмәткәре Хәкимуллин Азат Мөхтәр улы килде. Ул балаларга янгын куркынычсызлыгы турында сөйләде. Балаларның сорауларына җавап бирде, аларның сөйләгәннәрен тыңлады. Авыл жирлегә башлыгы Шакирова Ильфира Рамазан кызы да янгынны булдырмау буенча үзенең киңәшләрен бирде. Бик кирәкле, файдалы очрашу булды.

Газетаны оештыручы һәм баш мөхәррир: Шагиева А.К., Галиуллина А.Ф.
Редколлегия әгъзалары: Гафурова Р.А., Хөсәенова Р.Н., Гафурова Э.Р.
Адрес: 422018 ТР, Арча районы, Наласа авылы, Үзәк урам, 76 йорт